Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
17 oktober 2023

Ons kenmerk
4923788

nota

Beslisnota bij brief voortgang maatregelen passagiersgegevens

1. Aanleiding

In de brieven van 10 maart 2023 en 17 mei 2023 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de aangekondigde maatregelen ten aanzien van de verwerking van passagiersgegevens (Passenger Name Record-gegevens).[1] Deze maatregelen zijn opgesteld naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) van 21 juni 2022.[2] In deze brieven heeft u aangegeven de Tweede Kamer op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Tijdens het Commissiedebat Terrorisme/Extremisme van 7 juni 2023 heeft u aan de heer Azarkan (DENK) toegezegd om de Kamer in het najaar 2023 specifiek te informeren over de stand van zaken rondom de analyse van passagiersgegevens en de criteria voor de gehanteerde bewaartermijnen voor passagiersgegevens te geven.[3]

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud en verzending van de brief aan de Tweede Kamer.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van een kopie van de Kamerbrief aan de Autoriteit Persoonsgegevens.
  NB. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau zijn er gesprekken met de Autoriteit Persoonsgegevens over de voortgang van de implementatie van de maatregelen naar aanleiding van de brief van de Autoriteit Persoonsgegevens op 21 februari 2023.

3. Kernpunten

- Aanleiding om deze brief nu te sturen, zijn de bovengenoemde toezeggingen die aan de Kamer zijn gedaan.
- Middels deze brief informeert u de Tweede Kamer over de voortgang van de implementatie van de maatregelen:
  - In deze brief informeert u de Tweede Kamer dat de analyse om te bepalen voor welke passagiersgegevens het noodzakelijk is dat deze vijf jaar bewaard blijven conform de door het Hof gestelde voorwaarden is afgerond.

[1] Kamerstukken II, 2022/2023, 34861, nr. 36 en 35.
[2] HvJ EU 21 juni 2022, C-817/19, ECLI:EU:C:2022:491, (Ligue des droits humains).
[3] Deze toezegging volgt uit het commissiedebat Terrorisme/extremisme, met kenmerk toezegging TZ202306-151 [Toezegging ID 120853].

    - In lijn met de toezegging aan de heer Azarkan (DENK) geeft u een nadere toelichting over de gehanteerde criteria voor een bewaartermijn langer dan drie jaar.
    - Tevens informeert u de Tweede Kamer dat op 13 september 2023 is gestart met het wissen van passagiersgegevens ouder dan drie jaar die niet voldoen aan de gestelde voorwaarden. Dit proces is 29 september 2023 afgerond. Inmiddels is meer dan 90% van alle PNR-gegevens ouder dan drie jaar gewist.
    - In deze brief informeert u de Tweede Kamer dat het Openbaar Ministerie ernaar streeft om eind oktober 2023 alle vorderingen die door opsporingsambtenaren worden ingediend bij de Passagiersinformatie-eenheid Nederland, alleen na een extra toets door een op afstand van het onderzoek geplaatste officier van justitie, worden verwerkt.
    - In deze brief informeert u de Tweede Kamer dat de technische aanpassingen en de aanpassingen in de werkprocessen noodzakelijk voor het selecteren van intra-EU vluchten, inmiddels zijn ingevoerd. Uitsluitend passagiersgegevens van intra-EU vluchten worden voor geselecteerde Nederlandse luchthavens verwerkt.
- U informeert de Tweede Kamer dat in lijn met de Europese ontwikkelingen gewerkt wordt aan een nadere specificering van het huidige intra-EU selectiemodel. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijke toepasbaarheid in de Nederlandse context van een Europees selectiemodel, zoals het Belgisch model wat in juli 2023 aan de lidstaten ter beschikking is gesteld.

4. Toelichting

Vervolgstappen maatregelen
Aan de hand van het pakket aan maatregelen en waarborgen voor de verwerking van passagiersgegevens, vinden de volgende vervolgstappen plaats:

Europese ontwikkelingen
- De inzet van Nederland is om één Europese lijn te trekken in de verwerking van passagiersgegevens. Wanneer lidstaten verschillende verwerkingsregimes hanteren wekt dit namelijk verwarring voor zowel de passagiers als de opsporing. Hier wordt de komende periode in Europees verband op ingezet.
- Onder meer het Belgisch selectiemodel van intra-EU vluchten wordt onderzocht op bruikbaarheid in de Nederlandse context. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de selectie van de Europese luchthavens, maar ook naar het proces van hoe de selectie tot stand komt en de eventuele aanvullende technische aanpassingen die nodig zijn.

Aanpassing wetgeving
- Als gevolg van de implementatie van deze set aan maatregelen, zal de 'Wet gebruik van passagiersgegevens voor de bestrijding van terroristische een ernstige misdrijven' (PNR-wet) aangepast moeten worden. Nadat alle maateregelen geïmplementeerd zijn en duidelijk is welke wettelijke aanpassingen nodig zijn, zal dit wetstraject gestart worden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De onderliggende analyse ten aanzien van de objectieve aanwijzingen kan vanuit veiligheidsoverwegingen niet openbaar gemaakt worden.